

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

2023/2024

STAV ZÁKLADNÉHO A ODPORÚČANÉHO
MATERIÁLNO-TECHNICKÉHO A PRIESTOROVÉHO
ZABEZPEČENIA A PERSONÁLNEHO ZABEZPEČENIA
VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO PROCESU V ZÁKLADNEJ
UMELECKEJ ŠKOLE
SPRÁVA Z TEMATICKEJ INŠPEKCIE

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

Stav základného a odporúčaného materiálno-technického a priestorového zabezpečenia a personálneho zabezpečenia výchoвно-vzdelávacieho procesu v základnej umeleckej škole

SPRÁVA Z TEMATICKEJ INŠPEKCIE

Mgr. Zuzana Eretová
Ing. Adriana Vykydalová
PaedDr. Monika Ružeková, PhD.
Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská

© Štátna školská inšpekcia, Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

OBSAH

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	4
1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH.....	5
2 HLAVNÉ ZISTENIA	6
2.1 Priestorové zabezpečenie	6
2.2 Materiálno-technické zabezpečenie.....	8
2.3 Personálne zabezpečenie.....	9
2.4 Iné zistenia	11
2.5 Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov	12
3 ODPORÚČANIA A PODNETY	12
3.1 Odporúčania na úrovni škôl	12
3.2 Odporúčania pre zriaďovateľov.....	12
3.3 Odporúčania a úrovni systému	12
4 ZOZNAMY	13
4.1 Grafy	13
4.2 Tabuľky	13

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE

Základné umelecké školy (ZUŠ) poskytujú základné umelecké vzdelávanie pre záujemcov o štúdium vo vekovom rozpätí detí predškolského veku až dospelých uchádzačov. Pripravujú na štúdium odborov vzdelávania umeleckého zamerania v stredných školách a konzervatóriách ako aj na štúdium na vysokých školách s umeleckým či pedagogickým zameraním. Zabezpečenie učebných priestorov, ich materiálno-technické vybavenie a tiež zodpovedajúce personálne podmienky edukácie sú v ZUŠ nevyhnutné na poskytovanie plnohodnotného vzdelávania žiakov v zriadených umeleckých odboroch.

Aj v aktuálnom školskom roku Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) realizovala v 27 ZUŠ tematické inšpekcie s cieľom zistiť stav základného a odporúčaného materiálno-technického a priestorového zabezpečenia v súlade so *Základným a odporúčaným materiálno-technickým a priestorovým zabezpečením výchovno-vzdelávacieho procesu v základnej umeleckej škole*¹ a personálneho zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu aj pri vzdelávaní dospelých. Zameriavala sa tiež na to, či výchova a vzdelávanie je poskytované aj na elokovaných pracoviskách (EP) zaradených v *Sieti škôl a školských zariadení SR*.

V porovnaní z predchádzajúcim školským rokom sa počet upozornení zaslaných zriaďovateľom zdvojnásobil (z 21 % na 44 %).

Zo zistení ŠŠI vyplynulo:

- ⇒ V kontrolovaných školách bolo zriadených celkom **138 elokovaných pracovísk**, z ktorých bolo 97 aktívnych a z nich **21,6 % nebolo zaradených do Siete škôl a školských zariadení SR**².
- ⇒ V zriadených umeleckých odboroch vyučovalo 83,8 % PZ spĺňajúcich požadované kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v ZUŠ. Nedostatky v **zabezpečení odbornosti** vyučovania (odbornosť nižšia ako 70 %) sa vyskytli pri vzdelávaní detí/žiakov v 29,6 % ZUŠ a v 18,8 % škôl pri vzdelávaní dospelých.
- ⇒ V 2 kontrolovaných subjektoch vedúci pedagogickí zamestnanci nespĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie v zmysle platnej legislatívy, jeden z nich nemal zároveň stanovený základný úväzok vedúceho PZ. V ďalších dvoch subjektoch riaditelia škôl nevykonávali priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v rozsahu stanovenom právnym predpisom.
- ⇒ V ZUŠ poskytujúcich základné umelecké vzdelávanie spĺňala väčšina kontrolovaných pracovísk požiadavky základného priestorového zabezpečenia pre teoretické (99 %) a pre praktické

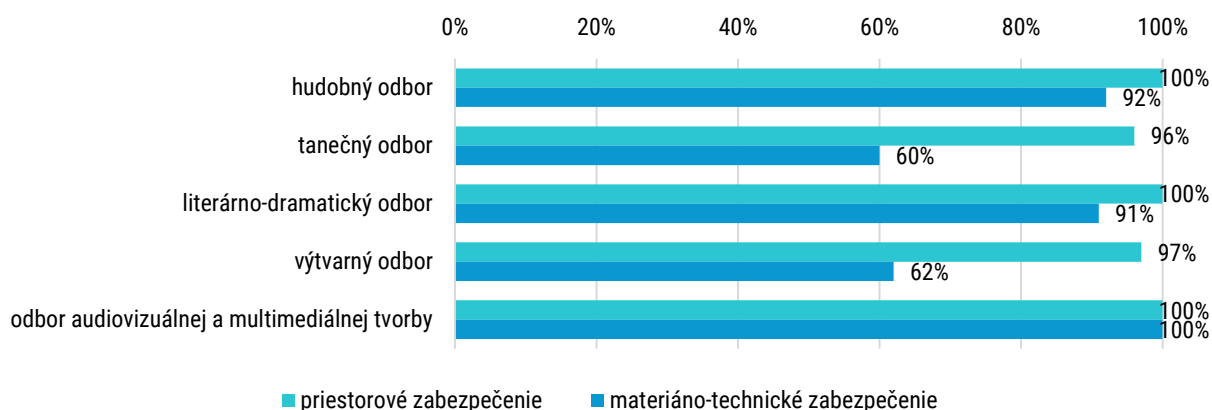
---

¹ schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 09. februára 2018 pod číslom 2018/3131:1-10AO pre základné umelecké školy s účinnosťou od 1. septembra 2018 (normatív)

² Pri zaraďovaní EP do siete je zriaďovateľ povinný predložiť MŠVVaM SR, okrem iného, doklad príslušných orgánov štátnej správy, že priestory elokovaného pracoviska sú v súlade s hygienickými požiadavkami a predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, a písomné vyhlásenie, že priestory elokovaného pracoviska sú v súlade s predpismi o ochrane pred požiarmi.

vyučovanie (98 %). **Najviac nedostatkov sa zistilo v materiálo-technickom zabezpečení pre praktické vyučovanie v tanečnom a vo výtvarnom odbore (Graf 1).**

Graf 1 Priestorové a materiálo-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu pre praktické vyučovanie

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH

Štátna školská inšpekcia vykonala tematickú inšpekciu celkovo v **27** základných umeleckých školách (Tabuľka 1), z ktorých **26** škôl bolo s **vyučovacím jazykom slovenským** a **1** s **vyučovacím jazykom slovenským a maďarským**.

Tabuľka 1 Základné údaje o kontrovaných školách

Počet kontrolovaných škôl		27
Zriaďovateľ	štátne školy	15
	súkromné školy	11
	cirkevné školy	1
Sídlo školy	mesto	15
	vidiek	12

Základné priestorové podmienky, materiálo-technické zabezpečenie (MTZ) a personálne zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu pre ZUŠ boli kontrolované na všetkých pracoviskách vrátane EP a vo všetkých zriadených umeleckých odboroch individuálneho aj kolektívneho vyučovania ³.

V kontrolovaných subjektoch bolo zriadených celkom 138 EP (z nich 97 bolo aktívnych a 41 neaktívnych z dôvodu nezáujmu zo strany žiakov), **21 aktívnych EP nebolo zaradených** do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky a 1 EP nebolo označené ako súčasť ZUŠ. Zriaďovatelia ⁴ škôl boli ŠŠI na tieto skutočnosti upozornení a zároveň hlavná školská inšpektorka (HŠI) informovala MŠVVaM SR o vyučovaní na EP nezaradených v Sieti škôl a školských zariadení v SR. Edukačný proces sa realizoval celkovo v **613 učebniach** pre teoretické a praktické vyučovanie na hlavných i elokovaných pracoviskách.

Základné umelecké vzdelávanie poskytovali ZUŠ spolu **13 850** deťom/žiakom zaradených do 1 423 skupín. Najviac detí a žiakov evidovali školy vo výtvarnom (38,9 %) a v hudobnom odbore (37,7 %) a takmer pätinu v odbore tanečnom. V 16 základných umeleckých školách bolo zaregistrovaných aj **132** dospelých zaradených do 10 skupín, pre ktorých subjekty organizovali štúdium pre dospelých,

³ odbor hudobný, výtvarný (VO), tanečný (TO), literárno-dramatický (LDO) a odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby (OAMT)

⁴ Mesto Krupina; Mesto Žiar nad Hronom; Ing. J. Valuch – Ars Akademy; P. Bebjak; Mesto Považská Bystrica; Mesto Púchov; Mgr. J. Bilecová; Bc. V. Pánik

v ktorom si mohli doplniť a rozšíriť svoje umelecké vzdelanie. Najviac dospelých, takmer 60 % bolo evidovaných v hudobnom odbore a tretina v odbore výtvarnom (Tabuľka 2).

Tabuľka 2 Základné údaje o počtoch evidovaných detí/žiakov a dospelých v jednotlivých odboroch

Odbor	počet detí/žiakov	počet dospelých
hudobný	5 222	76
výtvarný	5 384	44
tanečný	2 606	11
literárno-dramatický	578	1
odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby	60	0

Výchovu a vzdelávanie detí/žiakov, vrátane štúdia pre dospelých v kontrolovaných ZUŠ zabezpečovalo spolu **560 interných a externých pedagogických zamestnancov**.

2 Hlavné zistenia

2.1 Priestorové zabezpečenie

Väčšina hlavných pracovísk škôl sídlila vo vlastných priestoroch, časť využívala prenajaté objekty. EP boli zväčša umiestnené v budovách materských/základných ojedinele stredných škôl (s ich štandardným vybavením), z menšej časti v budovách miest a obcí (kultúrnych/spoločenských/divadelných sálach ...), ktoré zodpovedali bezpečnostným a hygienickým požiadavkám individuálneho a skupinového vyučovania.

Plnenie požiadaviek na základné priestorové zabezpečenie v **hudobnom odbore** (HO) bolo kontrolované na 75 pracoviskách (na 20 hlavných a na 55 EP). Teoretické a praktické vyučovanie sa realizovalo na 74 pracoviskách. Požiadavky na priestorové zabezpečenie *teoretického* vyučovania spĺňalo 73 učebných priestorov (odborné učebne pre teoretické vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti) a požiadavky na zabezpečenie *praktického vyučovania* spĺňalo 74 učebných priestorov (odborné učebne, kde žiaci v prevažnej miere získavali praktické zručnosti a návyky). Učebné priestory pre *teoretické i praktické vyučovanie* (odborné učebne pre skupinové a pre individuálne vyučovanie) v rámci príslušných študijných zameraní a vyučovacích predmetov boli vytvorené na každom kontrolovanom pracovisku. Ojedinele sa v jednej učebni vyučovali aj dva príbuzné predmety. Výchovno-vzdelávací proces na EP sa zväčša uskutočňoval v samostatných priestoroch vyhradených pre činnosť ZUŠ, v bežných triedach materských/základných/ojedinele stredných škôl (niektoré učebne v školách slúžili na výučbu žiakov dvoch odborov, pričom sa počas týždňa v priestoroch striedali) alebo v mestských či obecných polyfunkčných objektoch. Bezpečnostným a hygienickým požiadavkám individuálneho a skupinového vyučovania predmetov zodpovedala veľkosť vzdelávacích priestorov zabezpečených vetraním a osvetlením. Pôvodné i novovybudované učebne menších či väčších rozmerov na vyučovanie v HO, konkrétne predmetov uvedených v školskom vzdelávacom programe, svojou kapacitou zväčša postačovali na skupinové a individuálne vzdelávanie žiakov. Na základe vlastných priestorových a ekonomických podmienok 16 % pracovísk disponovalo i odporúčanými učebnými priestormi pre praktické vyučovanie (koncertnými sálami, niekde aulou či vybudovaným pódium v exteriéri školy). Tieto priestory boli využívané na prípravu a realizáciu triednych, absolventských a výchovných koncertov pre žiakov i verejnosť, organizovanie súťaží, workshopov, seminárov i prezentáciu činnosti v danom odbore a pod. V kontrolovaných subjektoch priestorové vybavenie dopĺňali aj knižnice s odbornou literatúrou a sklady na uloženie potrebných učebných pomôcok, skladových zásob a ďalšieho inventáru, niekde aj na odkladanie krojovaných kostýmov pre činnosť folklórnych hudobných telies ZUŠ.

Požiadavky normatívu spĺňalo celkovo 99 % učebných priestorov teoretického a 100 % praktického vyučovania v hudobnom odbore.

Edukácia vo **výtvarnom odbore** sa uskutočňovala celkovo na 89 kontrolovaných pracoviskách (na 21 hlavných a na 68 EP). Pre vyučovanie realizované formou praktických výtvarných činností mali školy k dispozícii samostatné výtvarné ateliéry/učebne, s vytvoreným oddeleným priestorom pre multimediálne činnosti, odbornou knižnicou a pre modelovacie práce. Časť pracovísk disponovala aj samostatnou modelovňou, ojedinele i skladovými priestormi. Na osvojovanie výtvarných poznatkov špecializovaných pre multimediálne činnosti prostredníctvom IKT boli na niektorých pracoviskách vytvorené podmienky buď priamo v odbornej učebni VO, alebo ich žiaci mali možnosť nadobúdať v počítačových učebniach základných škôl. Na 3 % kontrolovaných pracovísk základné učebné priestory nevyhnutné pre vyučovanie realizované formou praktických výtvarných činností nezodpovedali v plnom rozsahu požiadavkám normatívu (napr. absentoval vyčlenený priestor pre multimediálne činnosti, chýbala modelovňa, niekde skladový priestor). Výchovno-vzdelávací proces na EP bol realizovaný v bežných triedach materských/základných/stredných škôl vyhradených pre činnosť ZUŠ. Prenajaté priestory na niektorých EP boli využívané univerzálne (trieda/kabinet/dielňa), slúžili pre všetky vzdelávacie aktivity (atelier, modelovňa, pracovisko s PC, skladový priestor a odborná knižnica). Zo zistení vyplynulo, že na 2 EP sa vzdelávanie žiakov v prípravnej výtvarnej výchove realizovalo v malom, pre žiakov a učiteľov nekomfortnom prostredí, bez vyčleneného priestoru na skladovanie žiackych prác, či výtvarného materiálu a bez prístupu k vode priamo v učebni. Nadštandardným priestorovým vybavením napr. špecializovaným priestorom zodpovedajúcim galerijným požiadavkám, fotokomorou, fotoatelierom, dielňou a pod. disponovalo 6 % pracovísk v ZUŠ.

Základné priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu vo výtvarnom odbore zodpovedalo požiadavkám normatívu na 97 % pracovísk.

Plnenie požiadaviek na základné priestorové zabezpečenie v **tanečnom odbore** bolo kontrolované na 45 pracoviskách (na 13 hlavných a na 32 EP). Tanečné vzdelávanie sa realizovalo v samostatných vyčlenených priestoroch určených iba pre túto činnosť, ojedinele v tanečnej či koncertnej sále. Väčšina učební spĺňala predpísané parametre praktického vyučovania (rozlohou priestorov, podlahou, priamym vetraním, osvetlením a zodpovedajúcou výškou stropu, zväčša i vlastnými šatňami a miestnosťami na kostýmy a tanečné rekvizity, niekde aj operatívnym priestorom pre klavír a audiotechniku). Školy na 4 % pracovísk nemali zriadené priestory spĺňajúce predpísané parametre *praktického* vyučovania (napr. výška stropu tanečnej sály nezodpovedala normatívu alebo sa vyučovanie realizovalo v klasických učebniach alebo v telocvični základnej školy, čo viedlo k nesplneniu požiadaviek na základné priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu). Štyri pracoviská (9 %) disponovali aj nadštandardnými priestormi pre praktické vyučovanie (napr. tanečná sála či aula, v ktorej sa realizovala aj edukačná činnosť pre skupiny s väčším počtom žiakov alebo tiež slúžili na finalizáciu choreografií a pod.).

V kontrolovaných školách 96 % učebných priestorov praktického vyučovania spĺňalo požiadavky normatívu v tanečnom odbore.

Edukácia v **literárno-dramatickom odbore** sa realizovala na 22 pracoviskách (na 10 hlavných a na 12 EP) v odborných učebniach pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti. Činnosti *teoretického* i *praktického* zamerania umožňovali realizovať spoločné aktivity na základe špecifik a požiadaviek odboru s priamym vetraním a osvetlením na všetkých pracoviskách (odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti a učebňa pre praktické vyučovanie jednotlivých predmetov v LDO). Odporúčanými učebnými priestormi disponovalo 18 % pracovísk (divadelná sála, javiskový priestor pre praktické činnosti).

Z kontrolovaných subjektov priestorové požiadavky v literárno-dramatickom odbore stanovené normatívom spĺňalo 100 % pracovísk pre teoretické i praktické činnosti.

Vzdelávanie v **odbore audiovizuálnej a multimediálnej tvorby** bolo prevádzkované na 4 pracoviskách (na 2 hlavných a na 2 EP), v ktorých sa uskutočňovalo *teoretické* a *praktické* vyučovanie. Všetky pracoviská spĺňali požiadavky priestorovej vybavenosti, boli prispôbené na realizáciu audiovizuálnej tvorby a strihačských a zvukových produkcií. Slúžili na realizáciu všetkých teoretických⁵ i praktických⁶

⁵ Učebňa výpočtovej techniky a odborná knižnica vrátane DVD-téky.

⁶ Atelier audiovizuálnej tvorby, výtvarný atelier, strihové pracovisko a zvukové pracovisko.

aktivít a boli v súlade s požiadavkami normatívu. Odporúčaným priestorovým vybavením nedisponovalo žiadne pracovisko.

Základné priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu v odbore audiovizuálnej a multimediálnej tvorby stanovené normatívom spĺňalo 100 % pracovísk pre teoretické i pre praktické vyučovanie.

2.2 MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE

Materiálno-technické vybavenie ZUŠ v základnom rozsahu poskytuje predpoklady pre zabezpečenie plnohodnotného vzdelávania žiakov v danom vyučovacom predmete príslušného umeleckého odboru. Vyučujúci za pomoci moderných metód a rôznych didaktických a technických prostriedkov napomáhajú rastu vzdelávacích výsledkov žiakov, pozitívne ovplyvňujú ich záujem o nové poznatky, zapájajú ich do rôznych aktivít a činností. K dosiahnutiu kvalitatívne vyššej úrovne výsledkov teoretického a praktického vyučovania majú školy možnosť vzhľadom na vlastné podmienky a možnosti vhodne doplniť učebné priestory aj odporúčaným nadštandardným vybavením v zriadených umeleckých odboroch.

Na väčšine pracovísk boli učebné priestory pre individuálne a skupinové vyučovanie v **hudobnom odbore** plne vybavené pre potreby žiakov od prípravného ročníka až po absolventov. Z kontrolovaných pracovísk nespĺňalo normatív materiálno-technického zabezpečenia (MTZ) 15 % pre *teoretické* i 8 % pre *praktické* vyučovanie. Najčastejšie absentovali podlaha sčasti pokrytá kobercom, stoly/lavice s notovou osnovou alebo notová osnova ako samostatná pomôcka, veľké zrkadlá, klavír, stoličky pod nohy na vyučovanie hry na klavíri, na keyborde, zvonkohra s paličkami, stieracia tabuľa s popisovačmi, niekde aj nástenka, notačný program, odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál. Zvýšenie kvalitatívnej úrovne vyučovania v hudobnom odbore umožňovalo vybavenie odporúčaným MTZ na 13 % pracovísk pre teoretické vyučovanie (napr. vybavenie inovatívnymi edukačnými pomôckami na rozvíjanie kreativity a hudobného cítenia žiakov) a na 17 % pracovísk pre praktické vyučovanie (napr. koncertná sála zariadená javiskovým priestorom, koncertným krídlom, ozvučovacou technikou a stoličkami).

Požiadavky normatívu MTZ spĺňalo 85 % pracovísk pre teoretické a 92 % pre praktické vyučovanie v hudobnom odbore.

Umelecké vzdelávanie vo **výtvarnom odbore** sa uskutočňovalo na 89 pracoviskách, z ktorých požiadavky normatívu na MTZ nedodržalo až 38 % z nich, čím neboli vytvorené dostatočné podmienky základného, nevyhnutného vybavenia pre zabezpečenie prípravy žiakov daného odboru vzdelávania. V kontrolovaných subjektoch chýbali najmä sochárske stojany, praktikáble/pódiá, stôl na odlievacie práce, busta/predloha na kreslenie, podložky na kreslenie/maľovanie pre každého žiaka, animačný a 3D modelačný softvér, dataprojektor/televízor, prenosné svietidlá, štúdiové svetlá, počítače na žiaka v skupine, kamerový statív, regál na uloženie pomôcok, videokamera, v odbornej knižnici knihy a výtvarné periodiká, v skladových priestoroch regál, skriňa na materiál a pod. Niektoré kontrolované subjekty neakceptovali potrebné MTZ multimediálneho ateliéru. Odporúčaným vybavením disponovalo 6 % pracovísk (napr. grafický lis, fotoaparát, statív, žiarivkové svetlá, fotografické zábleskové svetlá, PC zostava, ojedinele pec na smaltovanie, plátovačka na keramiku, brúska na sklo a pod.).

Požiadavky MTZ stanovené normatívom spĺňalo 62 % pracovísk praktického vyučovania vo výtvarnom odbore.

Edukácia v **tanečnom odbore** bola realizovaná na 45 pracoviskách, z vybavenia chýbala najčastejšie vhodná tanečná podlaha, klavír, stolička ku klavíru, niekde absentovali zrkadlá, baletné tyče, cvičebné podložky pre žiakov/gymnastický koberec, kostýmové vybavenie žiakov pre verejné vystúpenia, rytmické a melodické ľahko ovládateľné nástroje, odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál, videokamera, zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami a pod. Normatívom stanovené MTZ nebolo dodržané až na 40 % pracovísk *praktického* vyučovania. Nadštandardným vybavením disponovalo 7 % pracovísk.

Požiadavky normatívu MTZ spĺňalo 60 % pracovísk praktického vyučovania v tanečnom odbore.

V **literárno-dramatickom odbore**, ktorý sa vyučoval na 22 pracoviskách, požiadavky normatívu nespĺňalo 18 % pre *teoretické* a 9 % pre *praktické* vyučovanie. Najčastejšie v MTZ absentovali podlaha aspoň sčasti pokrytá kobercom, PC/notebook s reproduktormi, súbor maňušiek, bábok, zvonkohry s paličkami, javiskový priestor a praktikáble, počítače na žiaka v skupine, ozvučenie a osvetlenie priestoru. Odporúčaným materiálno-technickým vybavením disponovalo 14 % pracovísk pre teoretické a 22 % pre praktické vyučovanie (napr. javiskový priestor, zosilňovač, reproduktory, mikrofón či notebook).

Požiadavky normatívu MTZ spĺňalo 82 % pracovísk pre teoretické a 91 % pre praktické vyučovanie v literárno-dramatickom odbore.

Výchovno-vzdelávací proces v **odbore audiovizuálnej a multimedialnej tvorby** sa realizoval na 4 pracoviskách, z nich požiadavky normatívu MTZ (materiálne a prístrojové vybavenie) pre *teoretické vyučovanie* a pre *praktické vyučovanie* spĺňali všetky učebne na hlavných aj elokovaných pracoviskách. Odporúčaným materiálno-technickým vybavením školy nedisponovali.

Požiadavky normatívu MTZ spĺňalo pre teoretické aj pre praktické vyučovanie 100 % pracovísk v odbore audiovizuálnej a multimedialnej tvorby.

2.3 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

Vo väčšine kontrolovaných škôl vedúci pedagogickí zamestnanci (PZ) spĺňali zákonom stanovené požiadavky na výkon riadiacej funkcie v zmysle platných právnych predpisov. Nedostatky sa vyskytli v 4 subjektoch (v 1 SZUŠ⁷ riaditeľka školy nespĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a v podkategórii pedagogického zamestnanca a nemala stanovený základný úväzok vedúceho PZ; v druhej SZUŠ riaditeľka školy⁸ nespĺňala kvalifikačné predpoklady učiteľa v ZUŠ a ďalším negatívnym zistením v 2 SZUŠ⁹ bolo, že riaditelia škôl nevykonávali priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v rozsahu stanovenom právnym predpisom). ŠŠI na zistené skutočnosti upozornila zriaďovateľov týchto škôl a v jednom prípade bol HŠI podaný zriaďovateľovi návrh na odvolanie riaditeľky SZUŠ. V jednom kontrolovanom subjekte bola riadením ZUŠ¹⁰ poverená riaditeľka a to z dôvodu neprihlásenia sa žiadneho uchádzača do výberových konaní.

Umeleckú výchovu a vzdelávanie na hlavných i EP zabezpečovalo spolu **560** pedagogických zamestnancov (PZ), z nich bolo **443** interných a **117** externých. Niektorí z nich vyučovali v rámci svojho úväzku na viacerých pracoviskách. Spĺňanie kvalifikačných predpokladov za jednotlivé zriadené odbory je zobrazené v Grafe 2. Kvalifikačné predpoklady nespĺňalo 50 % PZ tanečného odboru, v ktorom sa vzdelávala takmer pätina všetkých žiakov a detí. V hudobnom a výtvarnom odbore, v ktorých sa vzdelával najvyšší počet detí a žiakov, spĺňalo kvalifikačné predpoklady viac ako 87 % PZ.

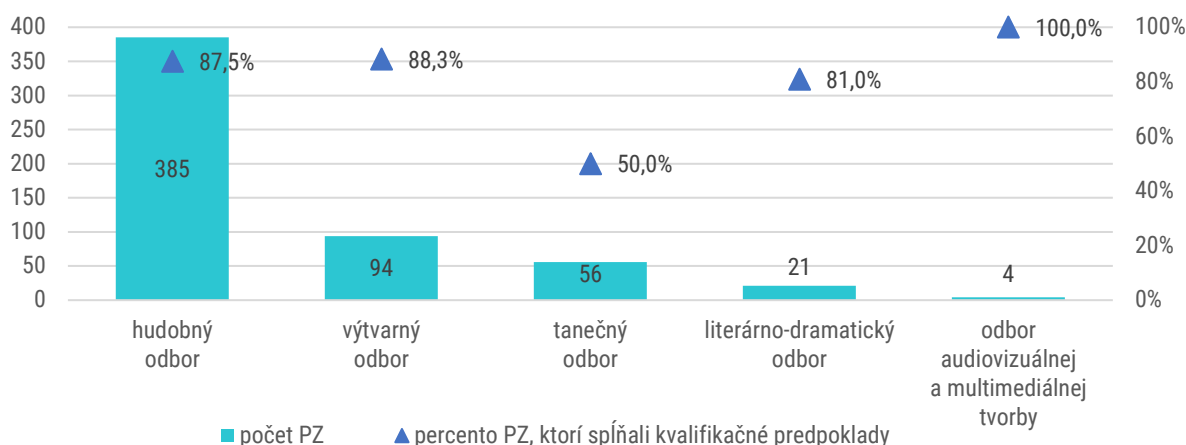
⁷ Súkromná ZUŠ (SZUŠ), Hlavná 120, Pohronský Ruskov

⁸ SZUŠ, Pribinova 227/24, Bošany (získané vzdelanie v študijnom odbore učiteľstvo pre 1.- 4. ročník základnej školy nebolo doplnené ďalším vzdelaním o rozširujúce štúdium pre splnenie kvalifikačných predpokladov pre vyučované predmety v literárno-dramatickom odbore)

⁹ SZUŠ Anima Libera, Skalka 34, Lietavská Lúčka; SZUŠ, Novomeského 11, Trenčín

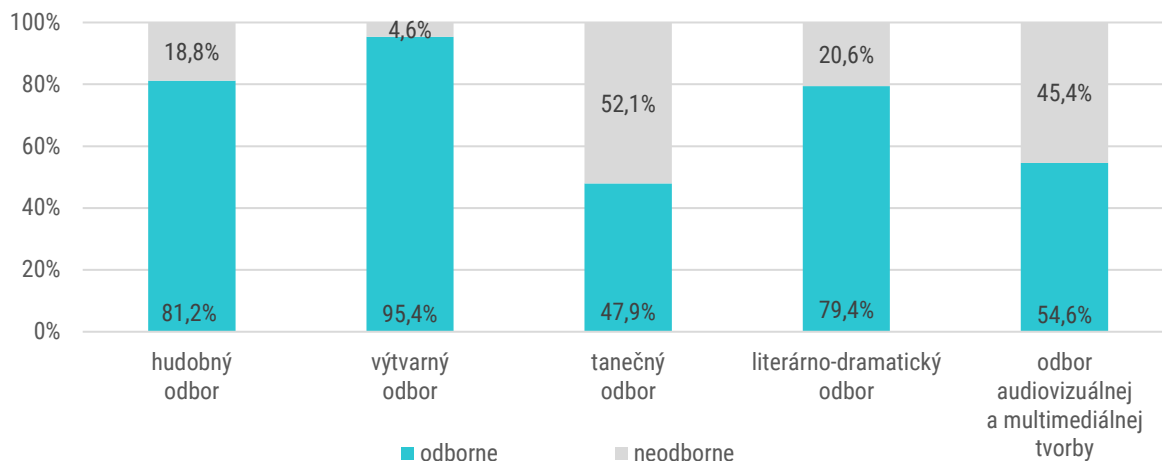
¹⁰ SZUŠ Vladimíra Pánika, Chlebnice 134 – zriaďovateľ deklaroval realizáciu 2 výberových konaní (24.08.2023 a 05.10.2023), do ktorých sa podľa predložených zápisníc z výberových konaní v stanovenom termíne neprihlásil žiaden uchádzač (RŠ poverená od 01. 12. 2023).

Graf 2 Počet a percento pedagogických zamestnancov spĺňajúcich kvalifikačné predpoklady

Celkovo sa v kontrolovaných školách vyučovalo 10 316 vyučovacích hodín týždenne. Z uvedeného počtu bolo odborne vyučovaných 8 300,5 vyučovacích hodín a 2 015,5 vyučovacích hodín neodborne. **Celková odbornosť** vyučovania v subjektoch bola prevažne zabezpečená a dosiahla 80,5 %. Najnižšia odbornosť vyučovania bola zaznamenaná v tanečnom odbore (Graf 3; 47,9 %), čo súviselo aj s vyšším počtom PZ, ktorí nespĺňali kvalifikačné predpoklady na vyučovanie v danom odbore. V odbore audiovizuálnej a multimediálnej tvorby bola kvalifikovanosť zabezpečená na 100 %, avšak odbornosť vyučovania dosiahla 54,6 % a to z dôvodu, že v danom odbore vyučovali aj učители, ktorí vyučovali aprobačné predmety, v ktorých nezískali vzdelanie. Vysoká odbornosť bola zaistená vo výtvarnom odbore (95,4 %). Pri vzdelávaní žiakov sa nedostatky v zabezpečení odbornosti vyučovania vyskytli v 8 kontrolovaných subjektoch ¹¹ a pri vzdelávaní dospelých v 3 školách ¹², 3 zriaďovatelia boli ŠŠI upozornení na celkovú nízku odbornosť vyučovania v ZUŠ ¹³ (odbornosť vyučovania zaistená na menej ako 70 %).

Graf 3 Týždenný počet odučených hodín v percentách v zriadených odboroch v kontrolovaných ZUŠ

¹¹ SZUŠ Diamonds, Opatovce nad Nitrou 618 (22,9 %); ZUŠ, Školská 478, Zborov, organizačná zložka Spojenej školy, Školská 478, Zborov (26,5 %); SZUŠ, Generála Viesta 6, Revúca (48,8 %); SZUŠ, Ul. Hlavná 1737/12, Stropkov (64,0 %); SZUŠ ARS AKADEMY, Veľké Uherce 137 (64,2 %); SZUŠ Anima Libera, Skalka 34, Lietavská Lúčka (67,0 %); SZUŠ DAMA, Weberova 13, Prešov (67,2 %); SZUŠ, Novomeského 11, Trenčín (68,5 %)

¹² SZUŠ, Generála Viesta 6, Revúca (33,3 %); ZUŠ, Námestie M. Pajdušáka 2, Smižany (66,7 %); ZUŠ Imra Weinera Kráľa, Jesenského 246/10, Považská Bystrica (66,7 %)

¹³ SZUŠ Diamonds, Opatovce nad Nitrou 618; SZUŠ ARS AKADEMY, Veľké Uherce 137; SZUŠ, Novomeského 11, Trenčín

Vyučujúci v niektorých ZUŠ na získanie nových alebo rozšírenie si už nadobudnutých profesijných kompetencií absolvovali v ostatných dvoch rokoch adaptačné, aktualizácie¹⁴, špecializačné¹⁵ a inovačné vzdelávanie¹⁶. Profesijné kompetencie si pedagogickí zamestnanci rozvíjali a prehľbovali aj prostredníctvom realizovania vlastných tvorivých aktivít súvisiacich s výkonom ich pracovnej činnosti, sprievodných podujatí v podobe prednášok, či komentovaných prehliadok k realizovaným výstavám, často aj sebazvedávaním a pod.

2.4 INÉ ZISTENIA

- Riaditeľka ZUŠ¹⁷ požiadala Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (MŠVVaM SR) o zmenu zriaďovateľa a adresy súkromnej ZUŠ. MŠVVaM SR vo svojom rozhodnutí¹⁸ vyjadrilo súhlas so zmenou zriaďovateľa¹⁹ a adresy školy²⁰. V Sieti škôl a školských zariadení SR bola zapísaná zmena zriaďovateľa školy, nie však jej adresa.
- V ZUŠ²¹ sa kontrolou pedagogickej dokumentácie zistili nedostatky vo vedení katalógových listov žiakov vzdelávaných v skrátenom štúdiu.
- ZUŠ²² nemala vypracovaný učebný plán (UP) v súlade s rámcovými učebnými plánmi (RUP).
- Z predloženého počtu hodín úväzkov pridelených vyučujúcim v HO a evidovaného počtu žiakov v HO v dvoch ZUŠ²³ vyplynulo, že nebola dodržaná týždenná časová dotácia hodín povinných predmetov v súlade s RUP. Riaditelia škôl nepredložili UP v HO a poznámky k UP týkajúce sa organizácie vyučovania v HO špecifikované na podmienky školy. Do rozvrhu hodín nezaradili niektoré povinné predmety v HO.
- Kontrolou predložených rozvrhov hodín sa zistilo, že v 3 ZUŠ²⁴ podľa UP do rozvrhu hodín nezaradili niektoré povinné predmety v HO.
- V ZUŠ²⁵ nebola dodržaná týždenná časová dotácia hodín povinných predmetov v HO v súlade s RUP a v 2 ZUŠ²⁶ v hudobnom a výtvarnom odbore boli vytvorené skupiny, v ktorých nebol dodržaný minimálny alebo maximálny počet žiakov stanovený RUP.
- V ďalších dvoch ZUŠ²⁷ prekročili maximálne stanovený počet žiakov v skupinách zriadených pre vyučovanie vo výtvarnom odbore.
- V inej ZUŠ²⁸ bolo vyučovanie hudobnej náuky realizované ako spojené vyučovanie viacerých ročníkov 1. a 2. časti I. stupňa základného štúdia, čo bolo v rozpore s poznámkami k RUP v HO.

¹⁴ napr. Misia, vízia a hodnoty školy; Moderné prezentačné a grafické softvérové aplikácie a ich využitie v oblasti tvorby nových interaktívnych foriem učebného materiálu; Realizovanie mentoringu a efektívna komunikácia; Informačný systém základných umeleckých škôl

¹⁵ napr. Uvádžajúci pedagogický zamestnanec

¹⁶ napr. Podpora a rozvíjanie kreatívneho myslenia žiakov; Inovácie a progresívne postupy v metodike hlavného predmetu hra na gitare pre prípravné štúdium 1. a 2. stupňa základného štúdia ZUŠ; Právo a komunikácia v škole a školskom zariadení

¹⁷ SZUŠ, Generála Viesta č. 6, Revúca

¹⁸ č. CD-2008-14387/31209-1:17

¹⁹ PaedDr. Mária Labošová, Daxnerova 1182/4, Revúca

²⁰ SZUŠ, Ul. Sládkovičova č. 63, Revúca

²¹ Cirkevná ZUŠ sv. Cecílie, Kollárova 17, Sečovce, org. zložka Cirkevnej spojenej školy, Kollárova 17, Sečovce

²² ZUŠ Antona Cígera, Hviezdoslavova 12, Kežmarok

²³ SZUŠ, Novomeského 11, Trenčín; ZUŠ, Pribinova 227/24, Bošany

²⁴ ZUŠ, Široké 353; SZUŠ Vladimíra Pánika, Chlebnice 134; SZUŠ Anima Libera, Skalka 34, Lietavská Lúčka

²⁵ Cirkevná ZUŠ sv. Cecílie, Kollárova 17, Sečovce, organizačná zložka Cirkevnej spojenej školy, Kollárova 17, Sečovce

²⁶ ZUŠ, Kováčska 43, Košice; Cirkevná ZUŠ sv. Cecílie, Kollárova 17, Sečovce, organizačná zložka Cirkevnej spojenej školy, Kollárova 17, Sečovce

²⁷ SZUŠ DAMA, Weberová 13, Prešov; SZUŠ, Ul. Hlavná 1737/12, Stropkov

²⁸ SZUŠ DIAMONDS, Opatovce nad Nitrou 618

- V ZUŠ²⁹ riaditeľka školy neprerokovala ŠkVP v pedagogickej rade a v rade školy.

2.5 OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

K zisteným nedostatkom ŠŠI uložila na základe závažnosti kontrolovaným subjektom prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov vyplývajúcich z porušenia všeobecne záväzných právnych a interných predpisov. ŠŠI vzhľadom na závažnosť zistení upozornila **12** zriaďovateľov škôl³⁰ (44,4 %) na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie patrilo do ich kompetencie, boli požiadaní o zosúladienie súčasného stavu so všeobecne záväznými právnymi a rezortnými predpismi. Hlavná školská inšpektorka informovala MŠVVaM SR o vyučovaní na EP nezaradených v Sieti škôl a školských zariadení v SR a v jednom prípade bol HŠI podaný zriaďovateľovi návrh na odvolanie riaditeľky SZUŠ.

Upozornenia týkajúce sa zistených nedostatkov sú v štádiu riešenia a ich odstránenie bude predmetom následných inšpekcí v nasledujúcom školskom roku.

3 ODPORÚČANIA A PODNETY

3.1 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ŠKÔL

- zabezpečiť výchovno-vzdelávací proces pedagogickými zamestnancami spĺňajúcimi kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v ZUŠ a zvýšiť odbornosť vyučovania vhodným rozdelením úväzkov
- motivovať a podporovať pedagogických zamestnancov v ďalšom vzdelávaní s cieľom zabezpečiť odbornosť vyučovania na požadovanú úroveň
- spolupracovať so zriaďovateľmi pri zabezpečovaní základného priestorového a materiálo-technického vybavenia výchovno-vzdelávacieho procesu vo všetkých zriadených odboroch v ZUŠ a ich EP v súlade s normatívom
- realizovať výchovu a vzdelávanie len na EP zaradených v Sieti škôl a školských zariadení SR.

3.2 ODPORÚČANIA PRE ZRIAĐOVATEĽOV

- vytvárať podmienky pre riaditeľov škôl zaistením základného materiálo-technického a priestorového zabezpečenia vrátane EP v súlade s normatívom a tým zlepšovať kvalitu poskytovaného vzdelávania v ZUŠ
- menovať do funkcie riaditeľa školy pedagogického zamestnanca spĺňajúceho kvalifikačné požiadavky na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a v podkategórii pedagogického zamestnanca

3.3 ODPORÚČANIA A ÚROVNI SYSTÉMU

- naďalej poskytovať pedagogickým zamestnancom základných umeleckých škôl programy vzdelávania, odborné semináre a prednášky a tým skvalitňovať a zvyšovať ich odborné a pedagogické zručnosti
- dôsledne preveriť priestorové a materiálo-technické zabezpečenie podľa požiadaviek platného normatívu a obsah vypracovania ŠkVP v procese rozhodovania o zaradenie ZUŠ do Siete škôl a školských zariadení SR

²⁹ ZUŠ, Školská 478, Zborov, organizačná zložka Spojenej školy, Školská 478, Zborov

³⁰ ZUŠ, Svätotrojické nám. 7, Krupina; ZUŠ Zity Strnadovej Parákovej, Jilemnického 2, Žiar nad Hronom; SZUŠ, Hlavná 120, Pohronský Ruskov; SZUŠ, Ul. Hlavná 1737/12, Stropkov; SZUŠ ARS AKADEMY, Veľké Uherce 137; SZUŠ, Novomeského 11, Trenčín; ZUŠ Imra Weinera Kráľa, Jesenského 246/10, Považská Bystrica; ZUŠ, Poštová 809/1, Púchov; SZUŠ Diamonds, Opatovce nad Nitrou 618; ZUŠ, Pribinova 227/24, Bošany; SZUŠ Vladimíra Pánika, Chlebnice 134; SZUŠ Anima Libera, Skalka 34, Lietavská Lúčka

- realizovať včasnú aktualizáciu údajov v Sieti škôl a školských zariadení SR po vydaní rozhodnutí o zaradení EP do siete alebo zmenách v údajoch ZUŠ
- prehodnotiť aktuálnosť niektorých položiek normatívu MTZ vzhľadom na možnosť využitia modernejších digitálnych technológií

4 ZOZNAMY

4.1 GRAFY

Graf 1 Priestorové a materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu pre praktické vyučovanie	5
Graf 3 Počet a percento pedagogických zamestnancov spĺňajúcich kvalifikačné predpoklady	10
Graf 4 Týždenný počet odučených hodín v percentách v zriadených odboroch v kontrolovaných ZUŠ ...	10

4.2 TABUĽKY

Tabuľka 1 Základné údaje o kontrovaných školách.....	5
Tabuľka 2 Základné údaje o počtoch evidovaných detí/žiakov a dospelých v jednotlivých odboroch.....	6